

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ВИЩИЙ ДЕРЖАВНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКРАЇНИ
«БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

МАТЕРІАЛИ

101 – ї

підсумкової наукової конференції

професорсько-викладацького персоналу

Вищого державного навчального закладу України

«БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

10, 12, 17 лютого 2020 року

Чернівці – 2020

УДК 001:378.12(477.85)
ББК 72:74.58
М 34

Матеріали 101 – ї підсумкової наукової конференції професорсько-викладацького персоналу вищого державного навчального закладу України «Буковинський державний медичний університет» (м. Чернівці, 10, 12, 17 лютого 2020 р.) – Чернівці: Медуніверситет, 2020. – 488 с. іл.

ББК 72:74.58

У збірнику представлені матеріали 101 – ї підсумкової наукової конференції професорсько-викладацького персоналу вищого державного навчального закладу України «Буковинський державний медичний університет» (м.Чернівці, 10, 12, 17 лютого 2020 р.) із стилістикою та орфографією у авторській редакції. Публікації присвячені актуальним проблемам фундаментальної, теоретичної та клінічної медицини.

Загальна редакція: професор Бойчук Т.М., професор Іващук О.І.,
доцент Безрук В.В.

Наукові рецензенти:

професор Братенко М.К.
професор Булик Р.Є.
професор Гринчук Ф.В.
професор Давиденко І.С.
професор Дейнека С.Є.
професор Денисенко О.І.
професор Заморський І.І.
професор Колоскова О.К.
професор Коновчук В.М.
професор Пенішкевич Я.І.
професор Сидорчук Л.П.
професор Слободян О.М.
професор Ткачук С.С.
професор Тодоріко Л.Д.
професор Юзько О.М.
професор Годованець О.І.

ISBN 978-966-697-843-4

© Буковинський державний медичний
університет, 2020

Аналіз харчових раціонів дітей вікової групи 4-6 років у 9-ти ДНЗ м. Чернівці засвідчив, що харчування дітей було різноманітним, дотримувалася кратність харчування, інтервали між прийомами їжі, послідовність прийому страв та розподіл енергетичної цінності раціону за прийомами їжі. Вміст солі, у тому числі, йодованої, яку додавали у готові страви, складав 5 г в день на дитину. Вміст у добовому раціоні продуктів, які є одними із основних джерел органічного йоду та повноцінних білків був менше рекомендованих: рибних продуктів – на 24,4%, вміст м'яса та виробів з нього – на 30%, яєць – на 40%, кількість молока та кисломолочних продуктів – на 18,8%.

Як показали дані анонімного опитування батьків щодо харчування дітей у домашніх умовах, риба та морепродукти були присутніми в харчових раціонах дітей 4 і більше разів на тиждень у 3,25% домогосподарств, 2-3 рази на тиждень у 24,29%, 1 раз на тиждень і рідше – у 72,46%. Про існування зобогнених продуктів та необхідність обмеження їх у харчовому раціоні, за умов проживання у ендемічному регіоні, не знали 78,85% батьків.

Незважаючи на те, що 75,45% респондентів володіють інформацією про наявність ЙД на території Чернівецької області, лише 60,38% зазначили, що використовують йодовану сіль під час приготування їжі. З них, правил споживання йодованої солі постійно дотримуються тільки 40,69% респондентів, час від часу – 33,97%, вперше почули про них під час анкетування – 25,34%.

Інформацію про особливості аліментарної профілактики йододефіцитних захворювань у ендемічному регіоні 52,41% опитаних дізналися від медперсоналу, 34,79% – із засобів масової інформації, а 12,8% – отримали під час проведення даного анкетування.

Таким чином, отримані дані свідчать про наявність додаткових аліментарних ризиків щодо розвитку йододефіцитних захворювань у дітей дошкільного віку, які відвідують дитячі навчальні заклади м. Чернівці та недостатній рівень поінформованості батьків щодо аліментарних заходів профілактики йододефіциту. Тому, регіональні програми профілактики йододефіцитних захворювань повинні здійснюватись спільними зусиллями фахівців педіатричного, ендокринологічного та гігієнічного профілю, забезпечуючи можливість широкого інформування батьків.

Масікевич Ю.Г.

ОЦІНКА ЯКОСТІ АТМОСФЕРНОГО ПОВІТРЯ ГІРСЬКИХ ЛІСОВИХ ЕКОСИСТЕМ

Кафедра гігієни та екології

Вищий державний навчальний заклад України

«Буковинський державний медичний університет»

Якість атмосферного повітря виступає свого роду інтегральним показником стану екосистеми. Саме в атмосферному повітрі нагромаджуються парникові гази та інші поллютанти, що утворюються в результаті антропогенної діяльності та біогеохімічного колообігу хімічних елементів. Важливе місце в підтриманні постійного газового складу атмосферного повітря відіграють зелені насадження, що виконують роль поглиначів стоків газів. Впродовж 2017-2019 років нами вивчалися фотосинтетичні показники (асиміляційна поверхня, вміст та співвідношення хлорофілів, активність процесів світлової фази фотосинтезу тощо) основних лісоформуєчих порід Покутсько-Буковинських Карпат. В якості еталону служила територія заповідної зони національного природного парку (НПП) «Вижницький», де впродовж більш ніж два десятки років підтримується природо заповідний режим. Для оцінки якості атмосферного повітря використовувалися показники аероіонного складу та наявність у повітрі санітарно показових бактерій.

В результаті проведених досліджень в атмосферному повітрі гірського регіону виявлено цілу низку показових мікроорганізмів (*Sarcina lutea*, *Sarcina rosea*, *Tarula rosea*, *S. saprofiticus*, *Microbacterium rasettacens*, *Microbacterium candicans*, *M. flavus* та ін.). Слід зазначити, що виявлені мікроорганізми не відносяться до групи патогенних, деякі з них попадають в атмосферне повітря в результаті випаровування з талих вод та ґрунту (наприклад *Bacillus subtilis*), а отже характеризують фізичне середовище екосистеми в

цілому. Еталонні (заповідні) зони поступаються за показником загального мікробного числа та видовим складом біофлори територіям традиційних господарських ландшафтів дослідженого регіону. Про чистоту атмосферного повітря свідчать також отримані нами показники аероіонного складу атмосферного повітря. Так, найбільшим вмістом легких негативних аероіонів характеризується атмосферне повітря лісових екосистем заповідної зони НПП (2500-3000 іонів/см³). Нами показано існування спадаючого градієнта концентрації легких аероіонів у переході від заповідної до господарської зони. Своєю чергою, дослідженнями А. Л. Чижевського (1989) було показано, що повітря природних систем (в т.ч. лісових) відрізняється від техногенно-трансформованих територій співвідношенням негативних і позитивних аероіонів, зокрема природні екосистеми характеризуються високим вмістом легких негативних аероіонів. Отже, на підставі мікробіологічних та аероіонних показників вдалося з'ясувати якість атмосферного повітря та рівень його забруднення в регіонах, що характеризуються різним рівнем антропогенного навантаження. Вивчення фотосинтетичних показників бука звичайного (*Fagus silvatica* L.) та тополі пірамідальної (*Populus pyramidalis* L.) – представників місцевої деревовидної флори, показали, що для даних видів характерним є підвищення вмісту хлорофілу та збільшення активності процесів світлової фази фотосинтезу. Тоді, як рослини даних видів дендрофлори, що вегетують в господарській зоні та прилеглих до НПП ландшафтів традиційної господарської діяльності, відзначаються пригніченням функціональних процесів та порушенням структури фотосинтетичного апарату, про що свідчить зміна величини співвідношення між основними групами зелених пігментів. Для цього виду нами встановлено існування тісної кореляції (коефіцієнт кореляції $r=0,75-0,80$) між показниками фотосинтетичного апарату та якістю атмосферного повітря гірських лісових екосистем за мікробіологічними та аероіонними показниками.

Таким чином вивчені нами показники можуть слугувати надійними індикаторами якості санітарного стану атмосфери. Автор висловлює подяку к.мед.н., викладачу кафедри мікробіології та вірусології БДМУ І.П.Бурденюку за надану допомогу при виконанні експериментальних досліджень.

Міхєєв А.О.

ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК КИШКОВОЇ МІКРОФЛОРИ ТА РИЗИКУ РОЗВИТКУ СЕЧОКАМ'ЯНОЇ ХВОРОБИ В ЛЮДЕЙ

*Кафедра мікробіології та вірусології
Вищий державний навчальний заклад України
«Буковинський державний медичний університет»*

Кишкова мікрофлора людини є важливою складовою організму та виконує цілий ряд функцій, які реалізуються на локальному та системному рівнях. Серед функцій кишкової мікрофлори розрізняють: забезпечення колонізаційної резистентності слизової оболонки, затримка росту чи розмноження патогенних та умовно патогенних мікроорганізмів, продукція вітамінів й інших біогенних речовин, участь у детоксикації тощо.

Значний інтерес викликають сучасні дослідження, які стосуються значення мікробіома кишківника та профілактиці сечокам'яної хвороби. Адже встановлено, що 70-80 % ниркових каменів є кальцій-оксалатними, а рівень оксалурії/гіпероксалурії безпосередньо залежить від складу та функціонування кишкового еубіозу та його здатності до деградації оксалатів. Гіпероксалурія пов'язана як із синтезом оксалатів в організмі, так і з його екзогенним надходженням.

У мешканців Європи щодня оксалати надходять з їжею при звичайній дієті в кількості 80-100 мг, а в жителів деяких сільських районів Індії, де основне місце в раціоні займають різні овочі, їх рівень може сягати більше 2000 мг на день. За даними різних авторів, вміст оксалатів при звичайному харчуванні складає від 97 до 930 мг. Велика кількість оксалатів знаходиться в шпинаті (3,5 ммоль/100 г сирової ваги), мигдалі, горіхах, какао, сухому чайному листі. Значна кількість розчинного калію оксалату містить листя різних видів ревеню (2,3